

Warszawa, dnia 22 marca 2019 r.

MINISTERSTWO FINANSÓW
Departament Systemu Podatkowego

SP2.824.45.2019

INFORMACJA O SPOSOBIE ZAŁATWIENIA PETYCJI

W odpowiedzi na pismo z dnia 6 marca 2019 r. działając na podstawie art. 13 oraz art. 14 w związku z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870, dalej jako: „ustawa o petycjach”) uprzejmie informuję, iż rozpoczęcie procedury zawarcia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z Islamską Republiką Afganistanu na ten moment nie znajduje podstaw.

UZASADNIENIE

Na wstępie wyjaśnić należy, że pismo Podatnika pomimo zatytułowania „wniosek” nosi cechy petycji, dlatego też sprawa załatwiona została zgodnie z ustawą o petycjach. Dla kwalifikacji prawnej danego wystąpienia nie ma znaczenia nadana mu przez wnoszącego nazwa, istotne są cechy którymi charakteryzuje się pismo. Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. W tym świetle petycja stanowi takie wystąpienie, które zawiera żądanie podjęcia przez organ władzy publicznej określonego co do treści i formy prawnej działania, mieszczącego się w zakresie zadań i kompetencji adresata.

W piśmie z dnia 6 marca 2019 r. podatnik zwrócił się o podjęcie działań w celu zawarcia i wprowadzenia w życie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Islamską Republiką Afganistanu (dalej jako: „umowa”). Okoliczność ta odpowiada normie zawartej w art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach, dlatego też pismo potraktowane zostało jako petycja.

W uzasadnieniu wystąpienia Podatnika podniesiono, że brak zawartej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Polską a Afganistanem wywołuje negatywne konsekwencje dla części podatników. W ocenie Podatnika niepodjęcie działań w celu zawarcia takiej umowy jest przejawem wieloletniego zaniechania Ministerstwa Finansów i jest sprzeczne z faktem, iż w stosunku do żołnierzy oraz funkcjonariuszy wprowadzono korzystne przepisy, tj. art. 21 ust. 1 pkt 83 i pkt 83 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 200 z późn. zm., dalej zwana: u.p.d.o.f.). Podatnik odniósł tę okoliczność do art. 32 Konstytucji RP stanowiącego o równości wobec prawa i niedyskryminowaniu z jakiegokolwiek przyczyny.

Odnosząc się do argumentacji przedstawionej w piśmie wyjaśnić należy, że kompetencja dotycząca zawarcia umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania należy do autonomicznej decyzji ministra finansów. Żaden obowiązujący akt prawny nie nakłada obowiązku zawarcia tego rodzaju umowy. Tym samym w analizowanej sprawie nie można mówić o zaniechaniu rozumianym jako powstrzymanie się od działania, które na podstawie określonej normy prawnej powinno było nastąpić. W konsekwencji stan faktyczny nie odpowiada regulacji określonej w art. 417 § 1 ustawy z 23 kwietnia

1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2018 r., poz. 1025), która przewiduje odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez zaniechanie w wykonywaniu władzy publicznej.

Jednocześnie zauważyć należy, że rozpoczęcie negocjacji w sprawie zawarcia umowy poprzedzone jest szczegółową analizą przesłanek uzasadniających jej podpisanie. W tym zakresie uwzględnianych jest szereg okoliczności dotyczących m.in. wzajemnych powiązań gospodarczych, obowiązującej polityki zawierania przedmiotowych umów, zasobów ludzkich czy też woli podpisania takiej umowy przez drugie umawiające się państwo. Ponadto sam proces negocjacji jest wymagający i czasochłonny, a harmonogram i intensywność prac w dużym stopniu jest zależna od partnera traktatowego.

Nieuwzględnienie Islamskiej Republiki Afganistanu na liście priorytetowych państw, z którymi Polska powinna zawrzeć przedmiotową umowę wynika przede wszystkim z czynników o charakterze gospodarczym. Zgodnie z danymi przedstawionymi w informatorze ekonomicznym Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP obroty handlowe pomiędzy Polską a Afganistanem utrzymują się na niskim poziomie¹. W okresie styczeń – czerwiec 2017 r. wzajemna wymiana gospodarcza wyniosła zaledwie 5,14 mln USD. Jednocześnie w Afganistanie nie ma znaczących inwestycji bezpośrednich dokonywanych przez polskie przedsiębiorstwa. Okoliczności te powodują, że zawarcie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania na ten moment jest niezasadne i niezgodne z przyjętą w Ministerstwie Finansów polityką zawierania przedmiotowych umów. Wyjaśnić należy, że z punktu widzenia ochrony interesów RP oraz polskich obywateli i podmiotów gospodarczych priorytetem jest rozpoczęcie negocjacji z tymi państwami, w których widoczna jest obecność polskich rezydentów lub dostrzegalne jest ich zwiększające się zainteresowanie w inwestowaniu w danych państwach.

Ministerstwo Finansów prowadzi stałe prace w kontekście oceny potrzeby zawarcia nowych umów czy też renegocjacji już obowiązujących. Na ten moment obowiązuje blisko 90 traktatów, jednocześnie z kilkoma państwami prowadzone są negocjacje lub renegocjacje. W przypadku zakończenia wymienionych czynności niezwłocznie zostanie wydany komunikat informujący o efektach tych prac.

Odnosząc się do fragmentu uzasadnienia dotyczącego art. 32 Konstytucji RP zauważyć należy, że przewidziane w tym przepisie zasady równości oraz niedyskryminacji nakazują jednakowe traktowanie podmiotów prawa charakteryzujących się daną cechą istotną, a nie wszystkich podmiotów prawa w ogóle. Tym samym do ewentualnego naruszenia tych zasad mogłoby dojść gdyby autor pisma z dnia 6 marca 2019 r. byłby żołnierzem lub funkcjonariuszem, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 83 lub pkt 83a u.p.d.o.f., a z jakichś przyczyn nie mógłby skorzystać z zwolnień z opodatkowania przewidzianych tymi przepisami. Podatnik jednak nie wskazał w piśmie czy do takiej sytuacji doszło, dlatego też niemożliwe jest merytoryczne odniesienie się do tej kwestii.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Systemu Podatkowego
w Ministerstwie Finansów
W. Miszala
Weronika Miszala

¹ <https://informatorekonomiczny.msz.gov.pl/pi/azja/afganistan/>